

2020 / Vol:6, Issue:23 / pp.285-295

Arrival Date : 15.12.2019

Published Date : 24.02.2020

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.263>

Reference : Delen, H. & Yıldırım, E. (2020). "Konservatuvarlarda Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin Önemi (Gaziantep Üniversitesi Örneği)", Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 6(23): 285-295.

RESEARCH ARTICLE

KONSERVATUVARLARDA STÜDYO MÜZİSYENLİĞİNE YÖNELİK BİR DERSİN ÖNEMİ (GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)

The Necessity Of Studio Musicianary Course In Conservatories (Example Of Gaziantep University)

Dr. Öğr. Üyesi Hasan DELEN

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Konya/TÜRKİYE

ORCID: 0000-0001-6202-2211

Öğr. Gör. Ersin YILDIRIMER

Gaziantep Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Temel Bilimler Bölümü, Gaziantep/TÜRKİYE

ORCID: 0000-0003-4893-8228

ÖZET

Bu çalışmada, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir ders gerekliliğinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, öncelikle araştırmacılar tarafından hazırlanan ve üç uzman onayından geçen yarı yapılandırılmış form, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler ve Ses Eğitimi Bölümü'nde görev alan 13 öğretim elemanına sunulmuştur. Öğretim elemanlarından elde edilen görüşlere ise içerik analizi yapılarak verilere ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarına sorulan sorular ve görüşme sonrasında elde edilen verilerden bir anket hazırlanmıştır. Bu anket ise Temel Bilimler ve Ses Eğitimi Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilere sunulmuştur. Görüşme formu ve anket sonrası ulaşılan veriler, SPSS programı aracılığıyla yüzdeler oranlar ile bulgulara erişilmiştir. Araştırmada genel olarak, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'ndaki meslek çalgısı veya ses eğitimi dersinin müfredatı kapsamında stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşılamadığı, stüdyo müzisyenliği dersinin öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından gerekli görüldüğü, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir ders öğrencilere pozitif yönde bir çok etkisi olduğu ve negatif yönde ise etkisinin az görüldüğü, son olarak böyle bir ders içeriğinde ses kayıt teknolojilerine yönelik eğitimin verilmesinin de yararlı olacağı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitim Kurumları, Müzik Teknolojileri, Ses Kayıt Stüdyosu, Ses Kayıt Teknolojileri, Stüdyo Müzisyenliği.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the necessity of a course on studio musician at Gaziantep University Turkish Music State Conservatory. For this purpose, the questionnaire, which was prepared by researchers and passed the approval of three experts, was presented to 13 lecturers from Gaziantep University Turkish Music State Conservatory. Data were obtained by applying content analysis to the opinions reached from the lecturers. Based on these data, a questionnaire was prepared. The survey was applied to students studying in the Basic Sciences and Voice Education Departments. As a result of the research, it has been concluded that vocational instrument or vocal education lessons do not meet the need for studio music, that the course for studio music is deemed necessary by the students and faculty members, and a course for studio music will contribute positively to the students' performance. In addition, it is concluded that it will be beneficial to provide training on sound recording technologies within the scope of this course.

Key words: Audio Recording Studio, Audio Recording Technologies, Music Education Institutions, Music Technologies, Studio Musicianary.

1. GİRİŞ

Günümüzde profesyonel bir müzik eserini oluşturmak için belli başlı ihtiyaçlar söz konusudur. Bu ihtiyaçların başında müzik eserini kayıt edilecek bir stüdyo gelmektedir. Bu stüdyo içerisinde ses kayıt zinciri diye tabir edilen donanımlar ve bu donanımları kullanabilecek tonmayster/ses mühendisi gereklidir. Tonmaysterler/ses mühendisleri günümüzde, “alaylı” ve “mektepli” diye adlandırılan iki farklı şekilde yetişmektedir. Alaylı tonmaysterler usta çıkarak ilişkisi ile yetişirken mektepli ses mühendisleri, müzik teknolojileri bölümlerinde donanımlı bir şekilde eğitimini tamamlamaktadırlar. Benzer bir durum stüdyolardaki kontrol odasının karşısındaki kayıt odasında da söz konusudur. Kayda girecek olan müzisyenler de alaylı ve mektepli diye adlandırılmaktadır. Alaylı müzisyenler usta çıkarak ilişkisi içinde yetişirken mektepli müzisyenler, müzik eğitimi veren kurumların lisans veya lisansüstü derecesinden mezundurlar. Stüdyolarda görev alan mektepli diye tabir edilen müzisyenler genellikle, ilgili müfredat kapsamında, konservatuvarlarda ve güzel sanatlar fakültelerinde sahne sanatçısı, müzik eğitimi fakültelerinde ise müzik öğretmeni olarak yetiştirilmektedirler.

Ses kayıt stüdyolarda görev alan alaylı ve mektepli diye tabir edilen müzisyenlerin, müzik kayıt piyasasındaki ağırlıkları neredeyse yarı yarıya olacak şekilde dengeli bir dağılıma sahip olduğu da bilinmektedir (Sınır, Apaydın ve Kılıç, 2015: 216). Yani stüdyoda görev alan müzisyenlerin yarısı alaylıken yarısı da mekteplidir.

Yapılan araştırmalarda konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri ve müzik eğitimi fakültelerinde ses kayıt ve müzik teknolojileriyle ilgili dersler verilirken (Büyüktekin, 2019), aynı kurumlarda stüdyo müzisyenliğine dair detaylı bir derse rastlanmamıştır. Kısaca, kontrol odasında kayıt almak ve kaydı son aşamasına taşımaya yönelik eğitim verilirken, kayda enstrümanı veya sesi ile katkıda bulunmaya yönelik bir eğitim verilmemektedir.

Araştırmada konu ile ilgili yapılan literatür taramasında, araştırmalarımız haricinde çalışmaların yetersiz olduğu düşünülmektedir. Araştırmalarımız dahilinde literatüre göz attığımızda: Tufan ve Tufan'ın (2009) araştırmalarında, yaylı çalgılar ve piyanoya ait eşliklerin bilgisayar yardımıyla stüdyo ortamında çalışılmasının müzik öğretmeni adayları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Canbay ve Nacakçı (2015) araştırmalarında, müzik öğretmeni adaylarının stüdyo kayıt performansına yönelik kaygı ve görüşleri ele alınmıştır. Ertaş ve Delen (2019) araştırmalarında, öğretim elemanları görüşleri eşliğinde stüdyo performansının keman eğitimi alan öğrencilere olumlu ya da olumsuz yönden etkileri incelenmiştir. Delen (2019) profesyonel ses kayıt stüdyolarında bağlama kayıtları esnasında yaşanan sorunlar üzerine araştırmada, kayıt anındaki sorunlar üzerinde durup, müzik eğitimi kurumlarında stüdyo müzisyenliğine yönelik derslerin öneminden bahsedilmiştir. Bir önceki araştırmamızda (Yıldırım ve Delen, 2019) ise, profesyonel stüdyolarda görev alan kabak kemane sanatçıları ile görüşme yapılarak, stüdyo kayıt tecrübeleri ve stüdyo müzisyenliğine ilgi duyan kişilere öneriler verilmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Yukardaki bilgiler ışığında araştırmamızda, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir ders gerekliliğinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda yapılan literatür taramasında, çalışmaların yetersiz olduğu ve araştırmamızın literatüre katkı sağlaması açısından önem arz ettiği düşünülmektedir.

Böylelikle araştırmamızın problem durumu, “Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin önemi nedir?” olarak belirlenmiştir.

1. Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda yürütülen “meslek çalgısı” ve “ses eğitimi” derslerinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı ne derecede karşılamaktadır?

2. Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersi, öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından ne derecede gerekli görülüyor?
3. Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin, öğrencilere pozitif yönde etkileri neler olduğu düşünülmektedir?
4. Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin, öğrencilere negatif yönde etkileri neler olduğu düşünülmektedir?
5. Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin içeriğinde, ses kayıt teknolojilerine ait bir eğitim verilmesinin etkileri neler olduğu düşünülmektedir?

2. YÖNTEM

Araştırmada “betimsel tarama modeli” uygulanmıştır.

Betimsel tarama modeli olayların, varlıkların, grupların, mevcut durum ve özelliklerini kendi koşullarında betimlemeye ve incelemeye çalışan bir araştırma modelidir (Kaptan, 1998: 53).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı içerisinde, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler ve Ses Eğitimi Bölümü'nde görev alan 13 öğretim elemanı ve öğrenim gören 194 öğrenci oluşturmaktadır.

2.2. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Bu çalışmada öncelikle araştırmacılar tarafından hazırlanan ve üç uzman onayından geçen yarı yapılandırılmış form, öğretim elemanlarına sunulmuştur. Öğretim elemanlarından elde edilen görüşlere içerik analizi yapılarak verilere ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarına sorulan sorular ve görüşme sonrasında elde edilen verilerden bir anket hazırlanmıştır. Elde edilen anket ise öğrencilere sunulmuştur. Görüşme formu ve anket sonrası ulaşılan veriler, SPSS programı aracılığıyla yüzdelik oranlar ile bulgulara erişilmiştir.

Aşağıda araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının tanımlarına yer verilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formları araştırmacıya hem sabit şekilde hem de ilgili alanda derinlemesine cevap verilmesini amaçlar. Görüşlerine başvurulmuş kişiler kendilerini daha rahat ifade etme şansı tanır. Konu üzerinde daha ayrıntılı bilgiler edinmeyi sağlarken kontrolün kaybedilip konu dışı olayların üzerinde daha fazla zaman geçirilmesini de peşinden getirebilir (Büyüköztürk vd., 2008: 160).

İçerik analizindeki temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ulaşmaktır. Bu amaç doğrultusunda yapılan işlem elde edilen benzer verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek, böylece okuyucunun anlayacağı bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 227).

Anket, insanların yaşam koşullarını, davranışlarını, ihtiyaçlarını, inançlarını ve tutumlarını belirlemeye yönelik bir dizi sorudan oluşan veri toplama aracı olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk vd., 2008: 123).

3. BULGULAR

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

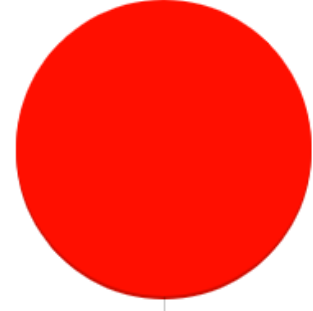
“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda yürütülen “meslek çalgısı” ve “ses eğitimi” derslerinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı ne derecede karşılamaktadır?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Meslek çalgısı/Ses eğitimi dersi stüdyo müzisyeni ihtiyacını ne derecede karşılamaktadır? *

Katılımcıların sayısı: 13

13 (100.0%): ilgili dersin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı "karşılamamaktadır"

İlgili dersin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyene...: 100.00%

Şekil 1. Meslek Çalgısı/Ses Eğitimi Dersinin Stüdyo Müzisyeni İhtiyacını Karşılama Durumu (Öğretim Elemanları Görüşü)

Şekil 1’de görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’ndaki görüşleri alınan 13 öğretim elemanının tamamı, meslek çalgısı veya ses eğitimi dersinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşılamadığını belirtmiştir.

Meslek çalgısı/ses eğitimi dersi stüdyo müzisyeni ihtiyacını ne derecede karşılamaktadır?

Katılımcıların sayısı: 194

127 (65.5%): ilgili dersin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı "karşılamamaktadır."

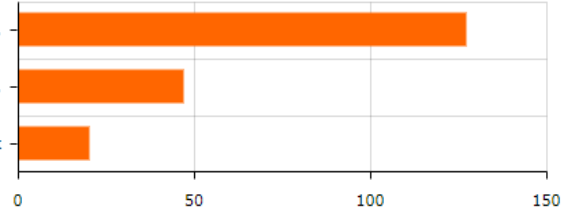
47 (24.2%): ilgili ders, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı "karşılamaktadır".

20 (10.3%): Bir bilğim yok

İlgili dersin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyene...

İlgili ders, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyac...

Bir bilğim yok

Şekil 2. Meslek Çalgısı/Ses Eğitimi Dersinin Stüdyo Müzisyeni İhtiyacını Karşılama Durumu (Öğrenci Cevapları)

Şekil 2’de görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’nda öğrenim gören öğrencilerin; %65,5’i meslek çalgısı veya ses eğitimi dersinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşılamadığını, %24,2’si stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşıladığı ve %10,3’ü ise herhangi bir bilgisi olmadığını belirtmiştir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersi, öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından ne derecede gerekli görülüyor?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

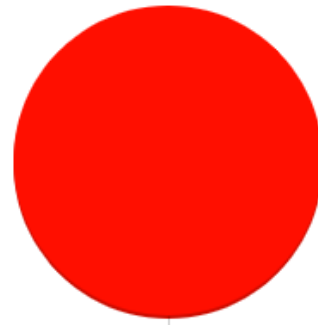
Görev aldığınız konservatuvarda, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını ister misiniz?

Katılımcıların sayısı: 13

13 (100.0%): evet

- (0.0%): hayır

evet: 100.00%

Şekil 3. Stüdyo Müzisyenliği Dersi, Öğretim Elemanları ve Öğrenciler Tarafından Gerekliliği (Öğretim Elemanları Görüşü)

Şekil 3’de görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’ndaki görüşleri alınan 13 öğretim elemanının tamamı, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını istediklerini dile getirmişlerdir.

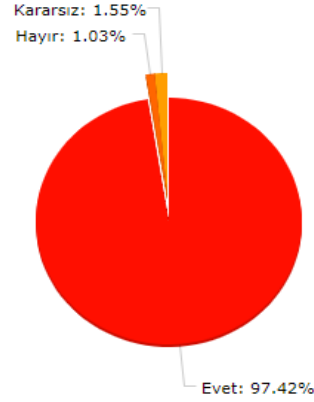
Eğitim aldığınız konservatuvarda, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını ister misiniz?

Katılımcıların sayısı: 194

189 (97.4%): Evet

2 (1.0%): Hayır

3 (1.5%): Kararsız

Şekil 4. Stüdyo Müzisyenliği Dersi, Öğretim Elemanları ve Öğrenciler Tarafından Gerekliliği (Öğrenci Cevapları)

Şekil 4’te görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’nda öğrenim gören öğrencilerin; %97,4’ü stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını istedikleri, %1,5’inin stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olması noktasında kararsız olduğu ve %1’inin ise stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını istemediklerini belirtmişlerdir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin, öğrencilere pozitif yönde etkileri neler olduğu düşünülmektedir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Görev aldığınız konservatuvarda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin, öğrencilere "pozitif" yönde etkileri neler olabilir?

Katılımcıların sayısı: 13

9 (69.2%): Entonasyon sorununu giderir

9 (69.2%): Metronoma uyum noktasında kendini geliştirebilir

8 (61.5%): Pratiklik kazandırır

8 (61.5%): Müzikal yönde kendini iyi ifade edebilir

10 (76.9%): Mikrofona hakim olmayı öğrenir

12 (92.3%): Stüdyoda zaman geçirecek, kayıtlar noktasında tecrübe sahibi olabilir

12 (92.3%): Kendi kayıtlarını dinleyerek hatalarının farkına varabilir

7 (53.8%): Farklı kayıtlar dinleyerek kendini geliştirir

10 (76.9%): Enstrümanını/sesini kullanmayı geliştirir

8 (61.5%): Teknoloji çağına uyum sağlayabilir

4 (30.8%): Türk müziğinin, daha geniş kitlelere hitap etmesi bakımından yararlı olabilir

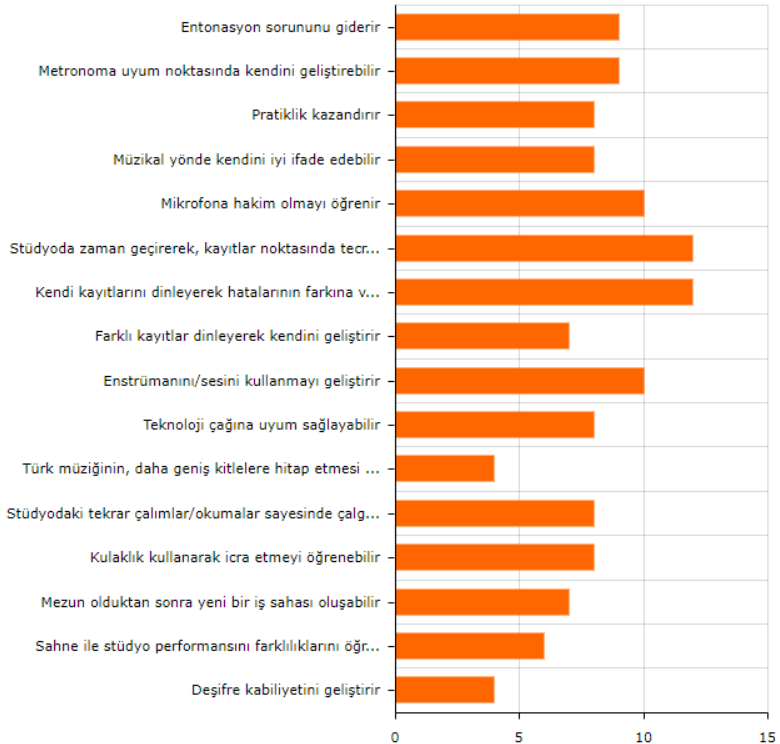
8 (61.5%): Stüdyodaki tekrar çalınmalar/okumalar sayesinde çalgı/ses gelişimi noktasında yarar sağlayabilir

8 (61.5%): Kulaklık kullanarak icra etmeyi öğrenebilir

7 (53.8%): Mezun olduktan sonra yeni bir iş sahası oluşabilir

6 (46.2%): Sahne ile stüdyo performansını farklılıklarını öğrenebilir

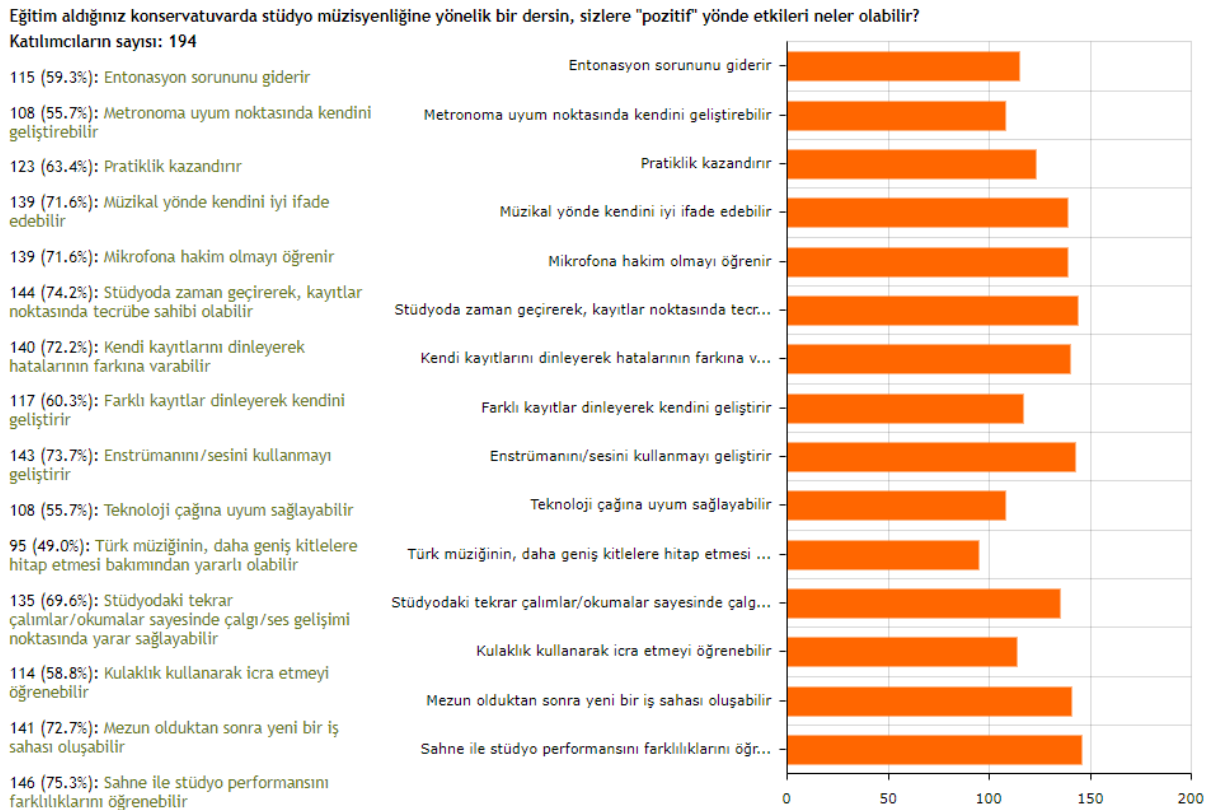
4 (30.8%): Deşifre kabiliyetini geliştirir

Şekil 5. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin, Öğrencilere Pozitif Yönde Etkileri (Öğretim Elemanları Görüşü)

Şekil 5'te görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'ndaki görüşleri alınan 13 öğretim elemanının; %92,3'ü “stüdyoda zaman geçirerek, kayıtlar noktasında tecrübe sahibi olabilir” ve “kendi kayıtlarını dinleyerek hatalarının farkına varabilir”, %76,9'u “mikrofona hakim olmayı öğrenir” ve “enstrümanını/sesini kullanmayı geliştirir”, %69,2'si “metronoma uyum noktasında kendini geliştirebilir” ve “entonasyon sorununu giderir”, %61,5'i “teknoloji çağına uyum sağlayabilir”, “stüdyodaki tekrar çalımlar/okumalar sayesinde çalgı/ses gelişimi noktasında yarar sağlayabilir”, “pratiklik kazandırır”, “müzikal yönde kendini iyi ifade edebilir” ve “kulaklık kullanarak icra etmeyi öğrenebilir”, %53,8'i “mezun olduktan sonra yeni bir iş sahası oluşabilir” ve “farklı kayıtlar dinleyerek kendini geliştirir”, %46,2'si “sahne ile stüdyo performansını farklılıklarını öğrenebilir”, %30,8'i “Türk müziğinin, daha geniş kitlelere hitap etmesi bakımından yararlı olabilir” ve “deşifre kabiliyetini geliştirir” görüşlerini belirtmiştir.

Şekil 6. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin, Öğrencilere Pozitif Yönde Etkileri (Öğrenci Cevapları)

Bu soru, çoktan seçmeli soru türüdür. Şekil 6'da görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda öğrenim gören öğrenciler; %75,3'ü “sahne ile stüdyo performansını farklılıklarını öğrenebilir”, %74,2'si “stüdyoda zaman geçirerek, kayıtlar noktasında tecrübe sahibi olabilir”, %73,7'si “enstrümanını/sesini kullanmayı geliştirir”, %72,7'si “mezun olduktan sonra yeni bir iş sahası oluşabilir”, %72,2'si “kendi kayıtlarını dinleyerek hatalarının farkına varabilir”, %71,6'sı “müzikal yönde kendini iyi ifade edebilir” ve “mikrofona hakim olmayı öğrenir”, %69,6'sı “stüdyodaki tekrar çalımlar/okumalar sayesinde çalgı/ses gelişimi noktasında yarar sağlayabilir”, %63,4'ü “pratiklik kazandırır”, %60,3'ü “farklı kayıtlar dinleyerek kendini geliştirir”, %59,3'ü “entonasyon sorununu giderir”, %58,8'i “kulaklık kullanarak icra etmeyi öğrenebilir”, %55,7'si “teknoloji çağına uyum sağlayabilir” ve “metronoma uyum noktasında kendini geliştirebilir” ve %49'u “Türk müziğinin, daha geniş kitlelere hitap etmesi bakımından yararlı olabilir” cevaplarını vermiştir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin, öğrencilere negatif yönde etkileri neler olduğu düşünülmektedir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Görev aldığınız konservatuvarda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin, öğrencilere "negatif" yönde etkileri neler olabilir?

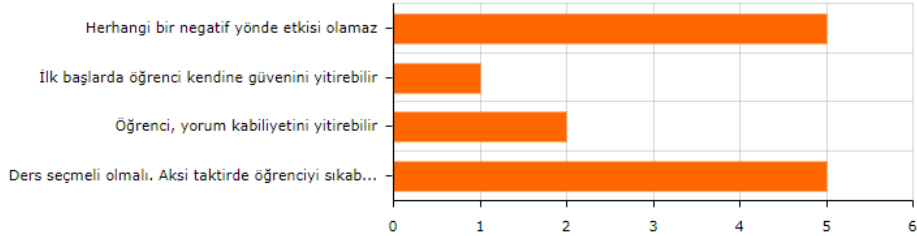
Katılımcıların sayısı: 13

5 (38.5%): Herhangi bir negatif yönde etkisi olamaz

1 (7.7%): İlk başlarda öğrenci kendine güvenini yitirebilir

2 (15.4%): Öğrenci, yorum kabiliyetini yitirebilir

5 (38.5%): Ders seçmeli olmalı. Aksi taktirde öğrenciyi sıkabilir.

Şekil 7. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin, Öğrencilere Negatif Yönde Etkileri (Öğretim Elemanları Görüşü)

Şekil 7’de görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’ndaki görüşleri alınan 13 öğretim elemanının; %38,5’i “herhangi bir negatif yönde etkisi olamaz” derken geri kalan 5 kişi negatif olarak; %38,5’i “ders seçmeli olmalı, aksi taktirde öğrenciyi sıkabilir”, %15,4’ü “öğrenci, yorum kabiliyetini yitirebilir” ve %7,7’si “ilk başlarda öğrenci kendine güvenini yitirebilir” görüşlerini dile getirmiştir.

Eğitim aldığınız konservatuvarda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin, sizlere "negatif" yönde etkileri neler olabilir?

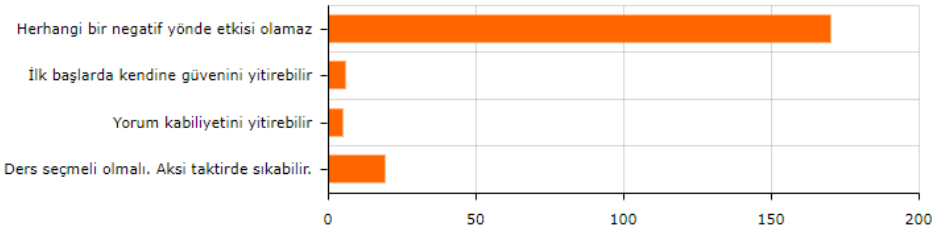
Katılımcıların sayısı: 194

170 (87.6%): Herhangi bir negatif yönde etkisi olamaz

6 (3.1%): İlk başlarda kendine güvenini yitirebilir

5 (2.6%): Yorum kabiliyetini yitirebilir

19 (9.8%): Ders seçmeli olmalı. Aksi taktirde sıkabilir.

Şekil 8. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin, Öğrencilere Negatif Yönde Etkileri (Öğrenci Cevapları)

Şekil 8’de görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’nda öğrenim gören öğrencilerin; %87,6’sı “herhangi bir negatif yönde etkisi olamaz” cevabını işaretlerken, %9,8’i “ders seçmeli olmalı, aksi taktirde sıkabilir”, %3,1’i “ilk başlarda kendine güvenini yitirebilir” ve %2,6’sı “yorum kabiliyetini yitirebilir” şeklinde negatif görüşlerini belirtmişlerdir.

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin içeriğinde, ses kayıt teknolojilerine ait bir eğitim verilmesinin etkileri neler olduğu düşünülmektedir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin içeriğinde, ses kayıt teknolojilerine ait bir eğitim verilmesinin etkisi ne olabilir?

Katılımcıların sayısı: 13

11 (84.6%): Mikrofonlama teknikleri eğitimini alması bakımından yararlı olabilir

9 (69.2%): Kendi kayıtlarını alabilmesi bakımından yararlı olabilir

10 (76.9%): Stüdyo ve sahne ekipmanlarını kullanmayı öğrenmesi yararlı olabilir

7 (53.8%): Akustik konusunda da eğitim alması yararlı olabilir

7 (53.8%): Ses kayıt yazılımları eğitimi alması yararlı olabilir

5 (38.5%): Frekanslar hakkında bilgi sahibi olması yararlı olabilir

Şekil 9. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Dersin İçeriğinde, Ses Kayıt Teknolojilerine Ait Bir Eğitim Verilmesinin Etkileri (Öğretim Elemanları Görüşü)

Şekil 9'da görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'ndaki görüşleri alınan 13 öğretim elemanı; %84,6'sı "mikrofonlama teknikleri eğitimi alması bakımından yararlı olabilir", %76,9'u "stüdyo ve sahne ekipmanlarını kullanmayı öğrenmesi yararlı olabilir", %69,2'si "kendi kayıtlarını alabilmesi bakımından yararlı olabilir", %53,8'i "akustik konusunda da eğitim alması yararlı olabilir" ve "ses kayıt yazılımları eğitimi alması yararlı olabilir" ve %38,5'i "frekanslar hakkında bilgi sahibi olması yararlı olabilir" görüşlerini dile getirmiştir.

Stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin içeriğinde, ses kayıt teknolojilerine ait bir eğitim verilmesinin etkisi neler olabilir?

Katılımcıların sayısı: 194

142 (73.2%): Mikrofonlama teknikleri eğitimi almamız yararlı olabilir

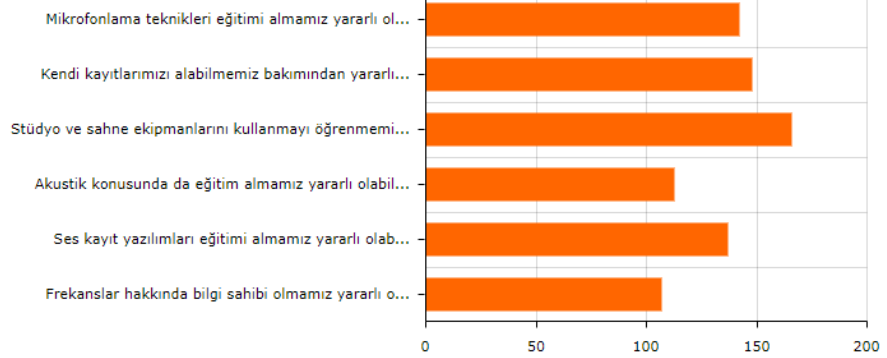
148 (76.3%): Kendi kayıtlarımızı alabilmemiz bakımından yararlı olabilir

166 (85.6%): Stüdyo ve sahne ekipmanlarını kullanmayı öğrenmemiz yararlı olabilir

113 (58.2%): Akustik konusunda da eğitim almamız yararlı olabilir

137 (70.6%): Ses kayıt yazılımları eğitimi almamız yararlı olabilir

107 (55.2%): Frekanslar hakkında bilgi sahibi olmamız yararlı olabilir

Şekil 10. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Dersin İçeriğinde, Ses Kayıt Teknolojilerine Ait Bir Eğitim Verilmesinin Etkileri (Öğrenci Cevapları)

Bu soru, çoktan seçmeli soru türüdür. Şekil 10'da görüldüğü üzere Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda öğrenim gören öğrencilerin; %85,6'sı "stüdyo ve sahne ekipmanlarını kullanmayı öğrenmemiz yararlı olabilir", %76,3'si "kendi kayıtlarımızı alabilmemiz bakımından yararlı olabilir", %73,2'si "mikrofonlama teknikleri eğitimi almamız yararlı olabilir", %70,6'sı "ses kayıt yazılımları eğitimi almamız yararlı olabilir", %58,2'si "akustik konusunda da eğitim almamız yararlı olabilir" ve %55,2'si "frekanslar hakkında bilgi sahibi olmamız yararlı olabilir" cevaplarını vermiştir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

"Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda yürütülen "meslek çalgısı" ve "ses eğitimi" derslerinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı ne derecede karşılamaktadır?" alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde:

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının tamamı meslek çalgısı veya ses eğitimi dersinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşılamadığını dile getirmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ise %65,5'i meslek çalgısı veya ses eğitimi dersinin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşılamadığını, %24,2'si stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşıladığı ve %10,3'ü ise herhangi bir bilgisi olmadığını belirtmiştir. Genel itibarıyla ilgili dersin müfredatı kapsamında, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir ihtiyacı karşılamadığı sonucuna varılmıştır.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

"Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersi, öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından ne derecede gerekli görülüyor?" alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde:

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının tamamı, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını istediklerini dile getirmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ise %97,4'ü stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olmasını istedikleri, %1,5'inin stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin olması noktasında kararsız olduğu ve %1'inin ise stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin

olmasını istemediklerini belirtmişlerdir. Genel itibariyle stüdyo müzisyenliğine yönelik bir derse ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin, öğrencilere pozitif yönde etkileri neler olduğu düşünülmektedir?” alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının görüşleri ve öğrencilere uygulanan anketten elde edilen veriler yüzde ortalamaları alınarak aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 1. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin, Öğrencilere Pozitif Etkileri

Pozitif Yönde Etkiler	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortalama
Stüdyoda zaman geçirerek, kayıtlar noktasında tecrübe sahibi olabilir.	92,30%	74,20%	83,25%
Kendi kayıtlarını dinleyerek hatalarının farkına varabilir.	92,30%	72,20%	82,25%
Enstrümanını/sesini kullanmayı geliştirir.	76,90%	73,70%	75,30%
Mikrofona hakim olmayı öğrenir.	76,90%	71,60%	74,25%
Müzikal yönde kendini iyi ifade edebilir.	61,50%	71,60%	66,55%
Stüdyodaki tekrar çalınmalar/okumalar sayesinde çalgı/ses gelişimi noktasında yarar sağlayabilir.	61,50%	69,60%	65,55%
Entonasyon sorununu giderir.	69,20%	59,30%	64,25%
Mezun olduktan sonra yeni bir iş sahası oluşabilir.	53,80%	72,70%	63,25%
Metronoma uyum noktasında kendini geliştirebilir.	69,20%	55,70%	62,45%
Pratiklik kazandırır.	61,50%	63,40%	62,45%
Sahne ile stüdyo performansını farklılıklarını öğrenebilir.	46,20%	75,30%	60,75%
Kulaklık kullanarak icra etmeyi öğrenebilir.	61,50%	58,80%	60,15%
Teknoloji çağına uyum sağlayabilir.	61,50%	55,70%	58,60%
Farklı kayıtlar dinleyerek kendini geliştirir.	53,80%	60,30%	57,05%
Türk müziğinin, daha geniş kitlelere hitap etmesi bakımından yararlı olabilir.	30,80%	49%	39,90%
Deşifre kabiliyetini geliştirir.	30,80%	-	30,80%

Tablo 1’de görüldüğü üzere stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin, öğrencilere pozitif yönde etkileri şu şekilde sıralanmıştır:

Stüdyoda zaman geçirerek, kayıtlar noktasında tecrübe sahibi olabilir, kendi kayıtlarını dinleyerek hatalarının farkına varabilir, enstrümanını/sesini kullanmayı geliştirir, mikrofona hakim olmayı öğrenir, müzikal yönde kendini iyi ifade edebilir, stüdyodaki tekrar çalınmalar/okumalar sayesinde çalgı/ses gelişimi noktasında yarar sağlayabilir, entonasyon sorununu giderir, mezun olduktan sonra yeni bir iş sahası oluşabilir, metronoma uyum noktasında kendini geliştirebilir, pratiklik kazandırır, sahne ile stüdyo performansını farklılıklarını öğrenebilir, kulaklık kullanarak icra etmeyi öğrenebilir, teknoloji çağına uyum sağlayabilir, farklı kayıtlar dinleyerek kendini geliştirir, Türk müziğinin, daha geniş kitlelere hitap etmesi bakımından yararlı olabilir ve deşifre kabiliyetini geliştirir gibi pozitif yönde etkileri olduğu sonucuna varılmıştır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin, öğrencilere negatif yönde etkileri neler olduğu düşünülmektedir?” alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının görüşleri ve öğrencilere uygulanan anketten elde edilen veriler yüzde ortalamaları alınarak aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 2. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik Bir Dersin, Öğrencilere Negatif Etkileri

Negatif Yönde Etkiler	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortama
Herhangi bir negatif yönde etkisi olamaz.	38,50%	87,60%	63,05%
Ders seçmeli olmalı, aksi taktirde öğrenciyi sıkabilir.	38,50%	9,80%	24,15%
Öğrenci, yorum kabiliyetini yitirebilir.	15,40%	2,60%	9,00%
İlk başlarda öğrenci kendine güvenini yitirebilir.	7,70%	-	7,70%

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretim elemanları ve öğrencilerin çoğunluğu stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin, öğrencilere herhangi bir negatif yönde etkisi olmadığını belirtmiştir. Çalışma grubundaki geri kalan negatif yönde etkiler ise sırasıyla; ders seçmeli olmalı aksi taktirde öğrenciyi sıkabilir, öğrenci yorum kabiliyetini yitirebilir ve ilk başlarda öğrenci kendine güvenini yitirebilir gibi negatif yönde etkiden bahsedildiği sonucuna varılmıştır.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

“Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’nda olası bir stüdyo müzisyenliği dersinin içeriğinde, ses kayıt teknolojilerine ait bir eğitim verilmesinin etkileri neler olduğu düşünülmektedir?” alt problemine ilişkin bulgular incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının görüşleri ve öğrencilere uygulanan anketten elde edilen veriler yüzde ortalamaları alınarak aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 3. Stüdyo Müzisyenliğine Yönelik İçeriğinde, Ses Kayıt Teknolojilerine Ait Bir Eğitim Verilmesinin Etkisi

Ses Kayıt Teknolojilerine Ait Bir Eğitim Verilmesinin Etkisi	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortama
Stüdyo ve sahne ekipmanlarını kullanmayı öğrenmesi yararlı olabilir	76,90%	85,60%	81,25%
Mikrofonlama teknikleri eğitimi alması bakımından yararlı olabilir	84,60%	73,20%	78,90%
Kendi kayıtlarını alabilmesi bakımından yararlı olabilir	69,20%	76,30%	72,75%
Ses kayıt yazılımları eğitimi alması yararlı olabilir	53,80%	70,60%	62,20%
Akustik konusunda da eğitim alması yararlı olabilir	53,80%	58,20%	56,00%
Frekanslar hakkında bilgi sahibi olması yararlı olabilir	38,50%	55,20%	46,85%

Tablo 3’de görüldüğü üzere stüdyo müzisyenliğine yönelik dersin içeriğinde, ses kayıt teknolojilerine ait bir eğitim verilmesinin etkileri şu şekilde sıralanmıştır:

Stüdyo ve sahne ekipmanlarını kullanmayı öğrenmesi, mikrofonlama teknikleri eğitimi alması, kendi kayıtlarını alabilmesi, ses kayıt yazılımları eğitimi alması, akustik konusunda eğitim alması ve frekanslar hakkında bilgi sahibi olması yararlı olabileceği sonucuna varılmıştır.

Araştırmada genel olarak, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı’ndaki meslek çalgısı veya ses eğitimi dersinin müfredatı kapsamında stüdyo müzisyenliğine yönelik ihtiyacı karşılamadığı, stüdyo müzisyenliği dersinin öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından gerekli görüldüğü, stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin öğrencilere pozitif yönde bir çok etkisi olduğu ve negatif yönde ise etkisinin az görüldüğü, son olarak böyle bir ders içeriğinde ses kayıt teknolojilerine yönelik eğitimin verilmesinin de yararlı olacağı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlar ilgili literatür ile karşılaştırıldığında, araştırmamızda stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin gerekliliği bakımından Ertaş ve Delen’in (2019) ve Delen (2019) çalışmaları ile, Stüdyo müzisyenliğine yönelik bir dersin öğrencilere pozitif yönde etkileri açısından ise Tufan ve Tufan (2009), Canbay ve Nacakçı (2015), Ertaş ve Delen (2019), Delen (2019) ve Yıldırım ve Delen’in (2019) çalışmaları ile benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmada tüm sonuçlar ele alındığında, konservatuvar, güzel sanatlar fakülteleri ve müzik eğitimi fakültelerinde alanında uzman kişiler tarafından müfredatı hazırlanan stüdyo müzisyenliğine yönelik bir ders önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Büyüköztürk Ş.; Çakmak, E., K.; Akgün, Ö., E.; Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (2. Baskı). Ankara: Pagem Akademi.

Büyüktekin, M., A. (2019). “Müzik Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Ses Kayıt ve Müzik Teknolojileri ile İlgili Derslerin Öğretimi, Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

- Canbay, A. & Nacakcı, Z. (2015). “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Stüdyo Kayıt Performansına Yönelik Kaygı ve Görüşleri”. *International Journal of Science Culture and Sport*, 240–252.
- Delen, H. (2019). “Profesyonel Ses Kayıt Stüdyolarında Bağlama Kayıtları Esnasında Yaşanılan Sorunlar Üzerine Bir Araştırma”, *International Congress Of Science Culture and Education*, 29 Ekim-2Kasım 2019, 371-375, Antalya.
- Ertuş, M. & Delen, H. (2019). “Öğretim Elemanları Görüşleri Eşliğinde Stüdyo Performansının Keman Eğitime Katkılarının İncelenmesi”, *The Journal of Social Sciences*, 6 (39): 276-285.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri*. Ankara: Tekişik Web Ofset Tesisleri.
- Sınır, İ.; Apaydın, H. & Kılıç, E. (2015). “Türkiye’deki Stüdyo Müzisyenlerinin ve Aranjörlerin Müzik Eğitimi Düzeyleri ve Türleri Üzerine Bir İnceleme”, *Akademik Bakış Dergisi*, 50: 205-218.
- Tufan, E. & Tufan, S. (2009) “Yaylı Çalgılar ve Piyanoya Ait Eşliklerin Bilgisayar Yardımıyla Stüdyo Ortamında Çalışılmasının Öğrenci Performansına Etkisi”. 18. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İzmir
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, E. & Delen, H. (2019). “Profesyonel Stüdyolarda Görev Alan Kabak Kemane Sanatçılarının Kayıt Tecrübelerine Yönelik Bir Araştırma”, *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 5(21): 1316-1322.